

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Jana Jiráska, Ph.D., a JUDr. Václava Štencla, MA, ve věci

žalobce: **System4u s. r. o.**
sídlem Lidická 1879/48, Brno
zastoupený JUDr. Alešem Ondrušem, advokátem
sídlem Bubeníčková 502/42, Brno

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 5. 2023, č. j. 47000/011946/23/020/CHT,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Odůvodnění:

I. Shrnutí podstaty věci

1. Žalobce se domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 11. 5. 2023, č. j. 47000/011946/23/020/CHT, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městské správy sociálního zabezpečení Brno ze dne 27. 3. 2023, č. j. 47002/310-8013-15.9.2020-1546/772/Z.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. P.

2. Prvostupňový orgán nevyhověl žádosti žalobce o vrácení přeplatku ve výši 323 656 Kč, neboť žalobce nesplnil podmínky pro prominutí povinnosti hradit pojistné ve smyslu § 2 odst. 1 písm. d) zákona č. 300/2020 Sb., o prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti placeného některými zaměstnavateli jako poplatníky v souvislosti s mimořádnými opatřeními při epidemii v roce 2020 a o změně zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, (dále jen „zákon o prominutí pojistného“). Prvostupňový správní orgán konstatoval, že žalobcem realizovaná platba pojistného za měsíc červen roku 2020 byla na účet příslušné správy sociálního zabezpečení v rozporu se zákonem stanovenou podmínkou připsána až po lhůtě splatnosti pojistného, tj. dne 21. 7. 2020, přestože poslední den splatnosti pojistného připadl na den 20. 7. 2020. Žalobci tak nárok na prominutí pojistného nevznikl.

II. Shrnutí procesního postoje žalobce

3. Žalobce nesouhlasí se závěrem správních orgánů, že nesplnil podmínku včasného odvedení pojistného. Správní orgány se dopustily zcela formalistického výkladu norem jednoduchého práva. Marginální prodlení s připsáním platby na účet příslušné správy sociálního zabezpečení, a to z administrativních důvodů mimo sféru vlivu žalobce, je nedůvodně sankcionováno částkou 323 656 Kč. Žalobce dále namítá, že správní orgány postupovaly v rozporu se zásadami zákonnosti, zdrženlivosti, volného hodnocení důkazů a materiální pravdy. Správní orgány se rovněž nevypořádaly se všemi námitkami, které přednesl v průběhu řízení.
4. Žalobce tak navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení. Na svém procesním stanovisku setrval žalobce po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Shrnutí procesního postoje žalované

5. Žalovaná ve svém vyjádření odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí a setrvává na svém právním názoru. Podrobně se vypořádává s jednotlivými žalobními námitkami, aniž by jakoukoli shledala důvodnou.
6. Žalovaná tedy se žalobou nesouhlasí a navrhuje ji jako nedůvodnou zamítnout. Na svém procesním stanovisku setrvala během celého řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále jen „s. ř. s.“/), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.); žaloba je přípustná (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
8. Zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná; rozhodoval bez jednání za splnění podmínek podle § 51 s. ř. s.
9. Žalobce uplatnil žalobní bod obsahující několik dílčích námitek; všechny se týkaly výkladu jedné z podmínek vzniku nároku na prominutí pojistného, a to podmínky uvedené v § 2 odst. 1 písm. d) zákona o prominutí pojistného. Ostatní podmínky nebyly pro posouzení důvodnosti žaloby právně významné.

10. Mimo to žalobce ještě namítl nepřezkoumatelnost napadených rozhodnutí. S touto námitkou bylo třeba vypořádat se přednostně, neboť pouze přezkoumatelné rozhodnutí je způsobilé být předmětem hodnocení z hlediska tvrzených nezákonností.
11. O nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů lze hovořit v situaci, kdy se správní orgán v rozhodnutí řádně nevypořádá se všemi námitkami účastníků řízení, případně své rozhodnutí neodůvodní vůbec nebo nedostatečně.
12. Žalobce na str. 10-11 podané žaloby obšírně uvádí závěry z judikatury vrcholných soudů, které se týkají nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí, přičemž dospívá k závěru, že v posuzované věci se správní orgány soustředily na rekapitulační část, jež představuje větší část rozhodnutí, ale poté se již nevypořádaly se všemi námitkami žalobce.
13. Žalobce však vůbec neuvádí, s jakými námitkami se správní orgány nevypořádaly. Zdejší soud tak k námitce žalobce stejně obecně uvádí, že napadená rozhodnutí nepřezkoumatelnými neshledal. Z napadených rozhodnutí je zřejmé, jak bylo rozhodnuto i pro správní orgány rozhodly tak, jak rozhodly. O tom, že jsou napadená rozhodnutí opřena o dostatek relevantních důvodů, ostatně svědčí i skutečnost, že žalobce se závěry správní orgánů věcně polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti rozhodnutí fakticky nebylo možné.
14. S ohledem na to, že žalobní argumentace je téměř totožná s tou odvolací, je třeba zdůraznit, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006 – 86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012 – 47).
15. V posuzované věci není mezi účastníky sporu o tom, že platba pojistného za červen 2020 byla připsána na účet prvostupňového orgánu dne 21. 7. 2020.
16. Podle § 2 odst. 1 zákona o prominutí pojistného měl nárok na prominutí pojistného za kalendářní měsíc zaměstnavatel, jestliže (kumulativně):
  - a) počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastni nemocenského pojištění, nepřesahuje v posledním dni kalendářního měsíce 50,
  - b) počet jeho zaměstnanců v pracovním poměru, kteří jsou účastni nemocenského pojištění, činí v posledním dni kalendářního měsíce aspoň 90 % počtu těchto zaměstnanců v posledním dni března 2020,
  - c) úhrn vyměřovacích základů zaměstnanců v pracovním poměru za kalendářní měsíc činí aspoň 90 % úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců v pracovním poměru za březen 2020,
  - d) odvedl pojistné, které jsou povinni platit jeho zaměstnanci, ve stanovené lhůtě a ve výši uvedené na přehledu podle § 9 zákona o pojistném, a
  - e) za kalendářní měsíc nečerpá prostředky na částečnou úhradu mzdových nákladů poskytovaných zaměstnavatelům z Cíleného programu podpory zaměstnanosti, který jako cílený program k řešení zaměstnanosti podle § 120 zákona o zaměstnanosti byl schválen vládou České republiky ke zmírnění negativních dopadů onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem označovaným jako SARS CoV-2 na zaměstnanost v České republice.

17. Z důvodové zprávy k zákonu o prominutí pojistného plyne, že tento zákon byl přijat v reakci na nepříznivé ekonomické následky pandemie onemocnění koronaviru; jeho účelem bylo podpořit udržení zaměstnanců a omezit jejich propouštění. K naplnění tohoto cíle zákonodárce přiznal zaměstnavatelům za splnění podmínek stanovených tímto zákonem nárok na prominutí pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Nejedná se však o podporu neomezenou či nepodmíněnou. Účelem přijetí zákona č. 300/2020 Sb. bylo kromě prominutí pojistného, také jasně definovat podmínky pro jeho prominutí.
18. Správní soudy již řešily skutkově i právně obdobnou problematiku týkající se posouzení podmínek, za nichž lze prominout pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti v souladu s mimořádnými opatřeními při pandemii koronaviru v roce 2020 dle § 2 odst. 1 zákona o prominutí pojistného. Jedná se například o rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 10. 2021, č. j. 77 Ad 1/2021 – 31, rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 18. 5. 2022, č. j. 16 Ad 1/2021 – 29, nebo rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 12. 2022, č. j. 30 Ad 5/2021 – 37. S právními závěry krajských soudů zaujatými ve shora zmíněných rozhodnutích se zdejší soud ztotožňuje (a to bez ohledu na to, že nebyly podrobeny přezkumu kasačním soudem, jak namítá žalobce), a proto z nich bude při rozhodování v dané věci plně vycházet.
19. Z některých výše zmíněných rozsudků správních soudů vycházely též správní orgány v napadených rozhodnutích. Žalobce přitom namítá, že účet příslušné správy sociálního zabezpečení je vedený u České národní banky. Česká národní banka tak byla ve „dvojjediné“ pozici provozovatele zúčtovacího centra mezibankovního styku a současně účastníkem tohoto zúčtovacího centra, přičemž do sféry vlivu České národní banky se předmětná částka dostala ještě dne 20. 7. 2020 (stala se součástí veřejných rozpočtů). Tato skutečnost, která není nikterak specifická, však na posouzení věci nemá žádný vliv. Podstatné je, kdy byla platba připsána na účet příslušné správy sociálního zabezpečení. Zdejší soud nadto dodává, že zaměstnavatel nese odpovědnost za to, že pojistné za zaměstnance bude odvedeno řádně a včas. Zaměstnavatel odpovídá nejenom za správnou výši odvedeného pojistného za své zaměstnance, ale také za jeho včasné odvedení. Pokud se žalobce domnívá, že v jeho věci došlo k porušení zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku, mohl případnou vadu v poskytnutí služby platebního styku uplatnit u příslušné banky. Pro úplnost lze ještě dodat, že Česká národní banka není součástí veřejných rozpočtů České republiky, je od nich naopak striktně oddělena.
20. Dle § 9 odst. 1 zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon o pojistném“), zaměstnavatel odvádí pojistné za jednotlivé kalendářní měsíce. Pojistné za kalendářní měsíc je splatné od prvního do dvacátého dne následujícího kalendářního měsíce. Pojistné se odvádí na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení.
21. Citované ustanovení neupravuje způsob placení pojistného, který je samostatně upraven v § 19 zákona o pojistném tak, že se za den platby pojistného považuje v případě placení na účet příslušné okresní správy sociálního zabezpečení vedený u poskytovatele platebních služeb den, kdy dojde k připsání pojistného na účet poskytovatele platebních služeb příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Ustanovení § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pojistném je ve věci aplikovatelné nikoliv na základě § 2 odst. 1 zákona o prominutí pojistného, ale s ohledem na § 5 odst. 2 téhož zákona, dle kterého není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, postupuje se podle zákona o pojistném.

22. Zdejší soud se tak neztotožnil s tím, že aby mohl být § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pojistném v posuzované věci aplikován, musel by být odkaz na toto ustanovení uveden přímo v textu § 2 odst. 1 zákona prominutí pojistného.
23. Z § 19 odst. 2 zákona o pojistném potom jednoznačně plyne, že lhůta pro platbu pojistného je zachována v případě bezhotovostní platby pouze v případě, že pojistné je poslední den lhůty dle § 9 odst. 1 zákona o pojistném připsáno na účet poskytovatele platebních služeb příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Citované ustanovení obsahuje zcela zřejmé určení dne, do kterého musí být pojistné zaplacen a žádný jiný výklad není možný.
24. Relevantním okamžikem, z něhož lze dovodit den platby pojistného, je tedy připsání pojistného za konkrétní měsíc na účet u příslušné okresní správy sociálního zabezpečení; s okamžikem odeslání platby pojistného z bankovního účtu zaměstnavatele zákon o pojistném žádný následek nespojuje.
25. Je-li pojistné v určité lhůtě splatné, má být v této lhůtě zaplacen. Na splatnost pojistného jsou ostatně navázány další instituty zákona o pojistném, jako např. promlčení pojistného nebo penále.
26. Výše popsaná právní úprava je formulována jasně a srozumitelně a jazykový výklad je také v souladu s jejím účelem a smyslem. „*V případě aplikace právního ustanovení nutno prvotně vycházet z jeho doslovného znění. Pouze za podmínky jeho nejasnosti a nesrozumitelnosti (umožňující např. více interpretací), jakož i rozporu doslovného znění daného ustanovení s jeho smyslem a účelem, o jejichž jednoznačnosti a výlučnosti není jakákoli pochybnost, lze upřednostnit výklad e ratione legis před výkladem jazykovým*“ (viz stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 21. 5. 1996, sp. zn. Pl. ÚS-st. 1/96). Navíc nelze přehlédnout, že v posuzované věci šlo o prominutí pojistného, tudíž je „[...] *na místě zoblednit obecné výkladové pravidlo, že výjimky je nutno vykládat restriktivně, při současném zoblednění cílů, k nimž zakotvení výjimky (zde osvobození od daně) směřuje*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2021, č. j. 2 Afs 137/2019-50).
27. Ze zákona o pojistném neplyne, že by měl být pojem „odvod“ či „odvádění pojistného“ chápán jako pouhé odepsání prostředků z účtu plátce, aniž by tyto prostředky byly připsány na účet okresní správy sociálního zabezpečení. Výslovnou definici, která by naznačovala vůli zákonodárce takto odlišit tento pojem od jiných použitých termínů, zákon neobsahuje, ani jinak soud nedovodil, že by bylo namíste přisvědčit názoru žalobce. Pokud jde o jazykový výklad, v právní terminologii je pojem „odvod“ běžně chápán pod významem „povinná platba“.
28. Stanoví-li tedy § 2 odst. 1 písm. d) zákona o prominutí pojistného podmínku, že zaměstnavatel „odvedl pojistné“, neplyne z toho, že se musí jednat o pouhé odeslání platby z účtu plátce. Dle názoru soudu je tím stanovena podmínka, že zaměstnavatel uskutečnil povinnou platbu pojistného. K uskutečnění takové platby přitom v případě bezhotovostního převodu dojde dle § 19 odst. 2 písm. a) zákona o pojistném tím, že bude připsáno pojistné na účet poskytovatele platebních služeb příslušné okresní správy sociálního zabezpečení. Aby bylo pojistné odvedeno včas, musí být platba na uvedený účet připsána nejpozději v poslední den lhůty uvedené v § 9 odst. 1 zákona o pojistném.
29. Zdejší soud se tedy ztotožnil se správními orgány – žalobce nesplnil podmínku pro prominutí pojistného stanovenou v § 2 odst. 1 písm. d) zákona o prominutí pojistného.

30. Povinnost hradit pojistné přitom není sankcí. Jedná se o zákonnou povinnost, kterou zákonodárce při splnění určitých podmínek umožnil prominout. Vzhledem k tomu, že žalobce podmínky pro prominutí pojistného nesplnil, přetrvávala u něj povinnost uhradit pojistné za zaměstnance dle zákona o pojistném. V daném případě však žalobce nebyl nijak sankcionován povinností hradit pojistné, ani nedošlo ke dvojímu trestání či uložení trestu bez zákona. Nesplněním podmínky včasné úhrady pojistného se nicméně připravil o možnost prominutí platby pojistného za červen 2020; to však nelze vnímat jako trest či sankci.
31. Právní úprava placení pojistného dopadá shodně na všechny plátce pojistného, kteří využívají bezhotovostní platby. Je pouze na plátcích, aby si upravili nastavení svých plateb tak, aby naplnili podmínky citovaného ustanovení. Skutečnost, že žalobce odvedl pojistné s nepatrným prodlením, jakož i skutečnost, že v minulosti byla platební morálka žalobce bezproblémová, je irelevantní.
32. Zdejší soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti; žalobu tak jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

V. Náklady řízení

33. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšné žalované. Zdejší soud však nezjistil, že by žalované v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec její běžné úřední činnosti, a proto jí náhrada nákladů řízení nebyla přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 3. července 2024

Petr Šebek v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje K. P.